

Ny lagstiftning för fridskränkningensbrotten och kontaktförbuden

Den 1 januari 2022 träder ny lagstiftning i kraft avseende fridskränkningensbrotten och kontaktförbuden. Nedan följer en kort sammanfattning av kommande lagändringar.

Fridskränkningensbrotten

- **Förtal och grovt förtal införs som ett led i grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, jmf 4 kap. 4a § § BrB där 5 kap 1 och 2 §§ BrB är uppräknat.**

Förtal och grovt förtal ska även kunna ingå i brottet olaga förföljelse.

Av förarbetena framgår att när ett förtalsbrott, som har angetts av målsäganden, är ett av de brott som ingår i en förundersökning avseende grov fridskränkning eller grov kvinnofridskränkning bör det ofta kunna anses att ett åtal är påkallat från allmän synpunkt, eftersom det regelmässigt måste anses finnas starka skäl med hänsyn till målsäganden att det allmänna medverkar.¹

- **Minimistrafvet för grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning höjs från fängelse i nio månader till fängelse i ett år, jmf 4 kap. 4a § 1 st BrB**

¹ Prop. 2020/21: 217 Skärpta straff för våld och andra kränkningar i nära relationer, s. 19.



Effekten av straffskärpningen blir bland annat att polis och åklagare får utökade möjligheter att inhämta stödbevisning i form av läkarjournaler och rättsintyg i de fall då målsäganden inte lämnat till samtycke till sådant inhämtande. Detta följer av 5 § 2st Lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott där det framgår att ett rättsintyg får utfärdas utan målsägandens samtycke vid misstanke om brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år.

Lagen om kontaktförbud

- **Väsentlighetskravet i proportionalitetsprövningen för kontaktförbud avseende gemensam bostad och för särskilt utvidgat kontaktförbud tas bort, jmf 1 a § 2 st 1 p samt 2 § 3 st Lagen om kontaktförbud (1988:688)**

Skälen för att meddela kontaktförbud avseende gemensam bostad och särskilt utvidgat kontaktförbud behöver inte längre väga väsentligt tyngre än det intrång eller men som ett sådant förbud innebär för förbudspersonen. Med den nya regleringen är det tillräckligt att skyddspersonens skäl för ett sådant kontaktförbud väger tyngre än förbudspersonens skäl mot förbudet. Åklagaren ska alltså göra en sedvanlig proportionalitetsbedömning.²

- **Ett utvidgat kontaktförbud ska kunna förenas med villkor om elektronisk övervakning som en förstahandsåtgärd, jmf 2 § 1 st Lagen om kontaktförbud (1988:688)**

Ett utvidgat kontaktförbud ska kunna förenas med villkor om elektronisk övervakning (fotboja) även om förbudspersonen inte tidigare har överträtt ett kontaktförbud. Samma omständigheter som beaktas vid bedömningen av om ett kontaktförbud ska meddelas eller inte kan beaktas även vid bedömningen av om ett kontaktförbud bör förenas med elektronisk övervakning som förstahandsåtgärd. Att parterna bor eller arbetar i samma stad eller nära varandra kan utgöra omständigheter som medför att det oftare finns skäl att överväga elektronisk övervakning än i de fall parterna bor och arbetar längre ifrån varandra. Att förbudspersonen redan före det att beslutet meddelats gett uttryck för att denne inte avser att respektera beslutet är också en sådan omständighet som kan tillmätas betydelse vid bedömningen.³

² Prop. 2020/21: 217 Skärpta straff för våld och andra kränkningar i nära relationer, s. 29 f.

³ Prop. 2020/21: 217 Skärpta straff för våld och andra kränkningar i nära relationer, s. 24 f.



- **Straffet för överträdelse av kontaktförbud skärps så att böter tas bort från straffskalan, jmf 24 § 1 st Lagen om kontaktförbud (1988:688)**

Straffskalan för överträdelse av ordinärt och utvidgat kontaktförbud utan elektronisk övervakning skärps till fängelse i högst ett år.⁴

- **Mindre allvarliga överträdelser av kontaktförbud ska inte längre vara fria från straff. Straffet i ringa fall blir böter, jmf 24 § 2 st Lagen om kontaktförbud (1988:688)**

De överträdelser som tidigare varit straffria ska istället straffas med böter. Någon förändring av vilka fall som ska anses som ringa är inte avsedd. Tidigare förarbetsuttalanden och praxis kan alltså alltjämt ge ledning vid bedömningen.⁵

⁴ Ibid.

⁵ Prop. 2020/21: 217 Skärpta straff för våld och andra kränkningar i nära relationer, s. 27 f.

